

Ett undervisningsmoment om religion i relation till sexualitet med utgångspunkt i Robert Jacksons tolkande ansats

Projektperiod

Ht 2014 – Vt 2016

Bakgrund

I Gy2011 ändrades ämnesplanen för religionskunskap och ett nytt centralt innehåll lades till. Eleverna skulle få kunskap om *religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet*. Vi tycker att detta var ett spännande tillägg men också utmanande då det berör ämnen som kanske inte helt tydligt kommit in i religionskurserna tidigare. Något som också blev tydligare framskrivet i den nya ämnesplanen för religionskunskap var kunskap om *Individens och grupperns identiteter och hur de kan formas i förhållande till religion och livsåskådning utifrån till exempel skriftliga källor, traditioner och historiska och nutida händelser*. Vi fastnade för det komplexa området identitet i förhållande till sexualitet och vi insåg att här behövs kunskap och redskap för att bättre ta sig an de utmaningar som detta innehåll kräver.

Syfte

Att undersöka om Robert Jacksons tolkande ansats kan ge eleverna en mer komplex förståelse för relationen mellan religion och sexualitet.

Frågeställning

På vilka sätt kan Robert Jacksons tolkande ansats bidra till att elever får en mer komplex förståelse av kristendoms relation till sexualitet?

Teoretisk ansats - Robert Jackson

Robert Jackson, professor i religionsdidaktik vid University of Warwick, har en hermeneutisk ansats som går ut på att en i studiet för att förstå ett religiöst uttryck bör pendla mellan det som han kallar den religiösa traditionen, gruppen och individen. Denna pendling samt användning och kritik av olika källor och olika metoder kan hjälpa eleverna att öka sin förståelse för mer extrema sätt att tänka och leva samt utveckla insikter om att en tradition rymmer en inre variation och varför den gör det. Jackson använder begreppen tolkning och representation för att vi ska förstå variationen inom de olika religionerna.

Ett annat begrepp som är viktigt är reflexivitet och med detta menar Jackson att det är omöjligt att förstå religiösa uttryck utan att vara medveten om den egna livstolkningen och inverkan på det som en studerar.

En elev som studerar religion måste alltså också relatera det hen möter till sin egen livstolkning.

Jacksons tolkande ansats kan ses ur två perspektiv. Det första handlar om hermeneutisk tolkning som en religiös utövare gör - individ-grupp-tradition. Det andra perspektivet är att eleven som studerar religion måste relatera sina kunskaper till sin egen livsvärld. Det är viktigt att ha både ett inifrånperspektiv och ett utifrånperspektiv och visa att det finns variation inom samma tradition. Med gruppstillhörighet menar Jackson t.ex. familj, kön, etnicitet, klass och det är i denna grupp som traditionen får utrymme. Grupper går in i varandra och ibland överskuggar gruppidentifikationen religionsidentifikationen.

Metod och urval

Med Robert Jacksons tolkande ansats hoppas vi att eleverna får syn på variationen inom religionerna vilket vi tror är viktigt i ämnet religion i relation till kön och sexualitet för att inte hamna i stereotypiseringar. Vi anser även att hans teoribildning kring reflexivitet som innehåller både ens egna livstolkningars påverkan på det som en studerar men också möjlighet till kritik av metod och källor har mycket att ge religionskursen generellt. Ett annat argument till varför vi valt Jacksons tolkande ansats är för att just tolkning är centralt i religionskursen och nämns bland annat i de förmågor som eleverna ska utveckla:

Förmåga att analysera religioner och livsåskådningar utifrån olika tolkningar och perspektiv.

Vi tror att Jacksons tolkande ansats kan ge eleverna tydligare analysverktyg och på så sätt en mer nyanserad bild av studiet av religion. Vi har valt att arbeta med religionen kristendom. Några fördelar med Jacksons tolkande ansats är att det blir möjligt att förstå variationen inom religionerna och den reflexiva betydelsen för hur vi ser på detta ämne. Det blir därmed inte så viktigt vilken religion som väljs men det finns framförallt mest material om kristendom och denna religion är förmodligen den som eleverna har mest erfarenhet från och har uppfattningar om vilket kan göra den intressant för denna studie. Kristendom är elevernas majoritetsreligion och att använda den kan bli ett sätt att få syn på nya saker och utmana fördomar. Vi kommer att undersöka två klasser från två olika skolor på samma program. Inom ramen för storleken på detta projekt är det inte rimligt att utgå från flera klasser än så.

Genomförande

Vi har skapat en examination utifrån Jacksons begrepp och testat denna på elever. Vi kommer att dokumentera vår process och analysera resultatet av denna uppgift. Vi utvärderar och gör eventuellt ett nytt upplägg denna termin som utmynnar i en lektion eller en serie lektioner med Jacksons begrepp som utgångspunkt. Slutligen kommer vi att sammanställa och analysera våra resultat.

Förväntat kunskapsbidrag

Vi tänker oss att andra gymnasielärare i Stockholm och Botkyrka är intresserade av Robert Jacksons religionsdidaktiska begrepp och hur dessa kan vara användbara för olika ämnesinnehåll i religionskurserna. Vårt arbete kommer att mynna ut i en artikel som kan tänkas publiceras på relevanta forum och vi kommer eventuellt att medverka på konferenser med spridningsmöjligheter till andra lärare.

Projektdeltagare

Emma Sandberg Andrasko, Globala Gymnasiet
Hanna Ericsson, Tullinge Gymnasium